

محراب

ادبى ، اجتماعى ، فلسفى ، تاريخى ، ادبى مجموعہ در
شيمديك اون بش كونده نشر اولونور

مدرجات :

محمد امين	« مصاحبه »	ترقى اطرافنده برلشه مزى يز	۵۸
عبدالحى هادى	« اجتماعى »	شرقييله و غربجييله	۵۹
يوسف ضيا	« تاريخى »	ابوسفيان ايله هراقليوسك ملاقاتى	۶۰
دوقنور قدرى راسد	« طبى »	چوجغه محبت وعائله يوواسنده رفاه	۶۱
مدرسى هودت	« كلامى »	توضيح متشابهات	۶۲
يوسف ضيا	« فلسفى »	شهاب الدين مقتول شهروردى	۶۳
محمد شرف	« جغرافى »	بروسه شهرى	۶۴
نجيب فاضل	« منظومه »	صوك اقشام	۶۵
احمد قدسى	« منظومه »	***	۶۶
فخرالدين عثمانه	« منظومه »	غروبدين دوغان حسلر	۶۷
ملهمى ضيا	« منظومه »	كلام	۶۸

آوردلر مجموعله

شرقیلره و غربییلره

شرقی و غربی نظریه لرینک اختلافانده آله حق وضعیتک نقطه رؤیتنه کورده رایکی طرفی هم حقی هم حقسنز کورمک ممکن . دین اسلام ؛ نه برمسلك فلسفی ونه ده بر مذهب اعتقادیدر . بلکه بشرک فردی واجتماعی احتیاجاتنک اعتقادات و معاملاتنه عام وشامل قواعد و اساساتی تثبیت ایدن بر شریعتدر . شو حلاله بر شریعت تدقیق ایدلدیکی وقت بونک موضوع بحث ایتدیکی مسائلدن بری آلتوب اونی دیگر نظریه لرك اساساتندن ملهم بر فکر ایتداییه قیاساً تنقید ایتک طوغری اولسه کرک .. بر شریعت تنقید ایدلدیکی زمان تدقیقاتنک باشلیجه اوچ نقطه یه توجه ایدلمسی لازمدر . اولاً . موضوع بحث اولان شریعتک معین برغایه سی وارمی ؟ واریسه بوغایه نهدر ؟ ثانیاً ؛ بوغایه یه واصل اولق ایچون وضع ایتدیکی قواعد مطلوب اولان نتیجه یی استحصاله ماعدمیدر ؟ وبونلر اراسنده توافق واهنک تام موجودمیدر ؟ ثالثاً ؛ اکر بویله ایسه او حلاله بو قواعدی تقریر ایتک وبونلری مطاع قیللق ایچون مراجعت ایلدیکی قوه تأییدیه لر تعلق ایتدیکی افعالک جنس ونوعنه کورده بر توازن وارتباطی حازمیدر ، دکلیدر ؟ فکر منری بر مثال ایله ایضاح ایدلم : هیئت اجتماعیه دن زیاده فرد اجتماعینک سعادت ورفاهنی غایه اتخاذ ایدن انارشیزیت مسلكی نظریه نك اساساتندن بری اولان و هر فرددن اقتدارینه و هر فردده احتیاجنه کوره ایش ایستهمک ومنفعت تأمین ایتک ، قاعده سنی قسطاس اوله رق قبول ایدوب ده هیئت اجتماعیه یی فردده ترجیح ایدن شریعتلردن برینک علی الاطلاق هر هانکی مسئله سنی حاده تدقیقندن کچیره جک اولور ایسه ک اوقانونلری غیر منطقی وتأمین مطلبه غیر کافی کوره جکمنز طبیعیدر . فردجیلک اساس اتخاذ ایدلدیکی تقدیرده میراث نهدر ؟ نهدن کنج صاغلام هر درلو سعه مستعد بر آدم یانی باشنده علیل وهر درلو اهتمام واحتیاجلره مفتقر دیگر بری موجود ایکن هیچ بر سعی وکلفتی سبق ایتدیکی حلاله بیک درلو انعام والطاقه نائل اولور کی تعدد ایتدیره بیله جک بیکلرجه سؤاله مسکت بر جواب ویرمک قابلیدر ؟ دکل بویله اساسات اولیده اختلاف ایدن حتی عینی نظریه نك معقی اولوب ده انحق مسائل تالیه سنده آیریلان ایکی منظومه تشریعه قانونلرینی بیله ایضاح ایتک قابل اوله بیلورمی ؟ مساواتی عمده مطلق اتخاذ ایدن فرانسز قانونلرینک ذهینتیه مشبوع اولور ایسه ک انکایز قانونلرینک اراضی میراثی اولاد اکبره تخصیص ایتسنده کی سر و حکمتنی ، فصل اکلایه بیلیر ؟ بو اصول

تنقید قبول ایدلدیکی تقدیرده بحق اعتراض و تنقید ایدلمیه جک هیچ بر قانون تصور اولنه مازد
 انسان ، بوشکلده کندي کندي جرح ایتمکسزین ایستدیکی زمان بر نظریه به التجا ايله
 بر قانونی باطیرر و صوکر ا دونوب دیگر نظریه به تمسک ايله مخالفی ابطال ایده بیلیر .
 بیانات سابقه به نظراً غرب طرفدار لرینک ملل غربیه و خصوصاً فرانسه نظریه لرینک
 قسطاسلریله شریعت اسلامیه نك مسائلنی تنقید ایتلمی و بوشکلده مناقشه به کیریشملری
 موافق انصاف اولسه کرک . چونکه جمعیت بشریه نك تکافل سعادتنی ایچون هر برینک قانع
 اولدیغی اساسلر بشقه بشقه در . بوکون غربده فرانسه اختلال کیرینک وجوده کتیردیکی
 مساوات ، حریت و عدالت عمده لرینک ترکیندن متحصل بر مبدأ اوله کوره تنظیم قوانینه
 حصر مساعی ایدلمکده بولمشددر . حالبوکه شریعت اسلامیه مبدأ اصلی اوله رق مکلفیتی
 قبول ایتمش و کافه احکامنی بواساسه استناد ایتدیرمشددر . بناء علیه غرب قانونلری تنقید
 ایتدیکمز زمان بونلرک حریت ، مساوات و عدالت دستورلرینه تطابق ایدوب ایتدیکی
 و بونلرک بر استنتاج منطقیسی اولوب اولدیغی آراشدیرمقلغمز لازمکدیکی کی شریعت
 اسلامیه بی ده تتبع ایدلدیکمزده قانونلرینک مکلفیت فردیه اساسیله هم آهنگ وفاق اولوب
 اولدیغی تحری ایتمکلکمز ایجاب ایدر . یوقسه بونلرک هانکیسنک جمعیتک قوام و بقاسنده
 و تأمین سعادتنده حاز رجحان اولدیغی مناقشه ایدیه جکسه بومناقشه انحق اونی ایکنجی
 درجه ده کی تفرعانده دکل بلکه مبدأ اولنده یعنی مساوات ، عدالت و حریت مفهوم
 مطلقلرینک مزوج شکلندن متحصل عمده ايله مکلفیت فردیه عمده اصله سنده یا پلیدیغی
 تقدیرده مشر و مثبت بر نتیجه به موصل اولور . بناء علیه بو جهت حل ایدلمدن تفرعانه
 کچوب ده مثلاً حریت نسواندن بحث ایتمک و قادینلرک سربستی مطلق اکتسایله حیاته
 آتلملری مدافعه ایلکله عکسی رأیده بولنانلرک اقاع ایدیه بیللمسنه امکان یوقدر . چونکه
 بونلرجه بو تالیدر . جمعیت بشریه افرادی اراسنده کی مناهباتنده حریت فردیه نك تأمین
 ایدیه میه جکنی . وعالم کونده حریت مطلقه اساساً موجود اولدیغی . بونک شمده یه
 قادارده تطبیق ایدیه بیلدیکی کورمدیکی ادعا ایدن بر کیسه به حریت نسواندن بحث
 ایتمک و سربستی مطلق اکتساب ایتلملری مدافعه ایلک عمومیتی ترک ایدوب فرعه کچمک
 دکلیدر ؟

بناء علیه غربیجلردن شون رجا ایتمک اضطرارنده یزکه ؛ اوله غربده آنغولساقسون
 لاتین و جرمان کی مختلف اساسلردن مستخرج منظومه تشریعی لرده کی عمده لردن هانکیلرینه

صوک آقشام

افقده یاس طوتدی بردنبره یاز ،
بوییل کچیم کیزی اولدی ، تیز اولدی .
قارش یوللردن توز قالدیردی پوراز ،
قویان یول اوچلری اکلنمز اولدی .

آقشام ، صانکه بوشاق ایجه دولار ،
داغلرک جلاسی کیتدکجه صولار ؛
روز کارده برقادین صاحبی یولار
آرتق بویوللرده بکله نمز اولدی ...

۱۲ ایلول ۱۳۳۹ نجیب فاضل

استناد ایتدکارینی بیلدیرسونلر و ثانیاده استناد
ایتدکاری بو عمده نك بزه شریعت اسلامیه نك
عمده سی اولان مکلفیت فردیه دن دها زیاده
معاملات بشریه بی توزین وسعادت عمومی بی
تکافل ایده جکخی اثبات ایتسونلر . بو نقطه
حقنده کی مناقشه حل ایدلدکن و بر نتیجه یه
ربط اولندقدن صکره دیگر فرعی مسائلک
مناقشه سنه لزوم بیله قالماز . چونکه حریت
فردیه نك امکانه و جمعیت بشریه نك مابه القوامی
اولسی لازمکلیکنه قائل اولان برکیمسه نك
حریت و سربستی نسوانی قبول ایتماسی کندی
کندی نقض ایتسی دیمک اولور . نته کیم

عینله مکلفیت فردیه بی اساس اوله رق قبول ایدن و جمعیتک سعادتک ملزومی اولدیغنه
قانع بولنان برکیمسه نك ده ایش نسوانه تعاق ایدنجیه بو فکرندن فراغت ایدهرک عکسنی
استلزام ایتسی تضاد تشکیل ایدر . ایشته بو نقطه ده یعنی عمده اساسیلر حقنده مناقشه
یاییلوب بوجهت حل ایدلمدن فرعی مسائلک له و عامینده اداره کلام ایتک مناقشات یومیه سیاسییه
وادیسنی کچه میه جکندن بونی بوشکلده علمی ساحه یه نقل ایتمکده غربییلری حقسنز کوریورز .
فقط . . . اوت بیوک برفقط ..

برعصردن بری امور تشریعیه نك معاملات قسمی بعض کشفیات و اختراعات جدیده
سائقه سیله گرفت و معضل برشکل آلدی . حیات اقتصادیه اسکی زمانلره نظر آ کلیاً تبدل
ایتدی . دنیا کوچولدی . اولدن ایکی همجوار مملکت اراسنده کی تأثیرلر محدود و برنده
وقوعبولان معظم حادثات و تحولات او برنده غیر محسوس کچرکن بوکون آمریقاده تحداث
ایدن اوفق برتبدلک درحال عکس تأثیرلری آوروپا و آسیاده حس اولمغه باشلادی . آمریقا
یغدا یکن ندرت و یاز یاده لکی ، بر فاریقه نك افلاسی ، برانقه نك دیگر بریله اتحادی و الحاصل
دنیا نك هر هانکی بر طرفنده وقوعبولان اک اوفق بر حادثه سیاسییه و اقتصادیه نك عکس صداسی
هر طرفده طنان صدالر پیدا ایدیجی برشکل عمومی آلدی . واپور ، شمندوفر ، تلغراف
و الحاصل بیکلرجه اختراع مسافهلری قیصالتدی زمانلری اوزاتدی . بتون عالم بو وضعیت

منظومه

دال برکون دیدی که طومور جفته :
تتمه بر یارا ایشلر کیسک ،
تیتهم روز کارلر کدر ویرمه سین .

آنهلر بشیکدن دیر چوجفته :
آجیکی کورمه سین کوزم عالمه ،
تبی دیسک بکا صوک دمد .

بوتون امیدلری یل آلیر کیدر ،
طومور جق آچیلیر سیل آلیر کیدر ،
آنهلر بویوتور ایل آلیر کیدر ..

احمد قرسی

جدیده به کوره تأسیسات و تشکیلاتی اویدورمه
مجبور اولدی . شو بین المللی جریان قارشو -
سند چغ کبی متزاید بر سرعت و وسعتله بزی
تضییق ایدن قوت اوکنده الارمنی قوللارمنی
باغلا یهوق طاطل طورده مازدق . ایکی شقدن
برخی ترجیح ایتمک مجبوری وارد . یازم
مبادی تشریعه مزله هم آهنگ برطاق تأسیسات
وقوانین وجوده کتورمک و یا خود اوکنی
آردنی دوشونیه رک بشقه لرینک تأسیساتی
عیناً قبول ایتمک . اسباب متعدده ایله علمای
دین بوکا حاضر لئامشدی . بناء علیه وظیفه سنی
یا بهمدی . زمان انتظاره مساعد اولمدینی

ایچون اوزمانک سیاسیلری ایستر ایست، من ایکنجی شقی ترجیح ابتدیلر . بونک نتیجه سی
اوله رقده مملکتده ایکی ضداصلدن مشتق منابع و غایه لری مختلف ایکی جریان و نظام حاصل
اولدی . بوکون دخی حالا غنی وضعیتده بولنیورز .

طبیعتیه برواضع قانونک خصوصاً معاملات قسمنده موجود و یا وجود بوله جق اولان
اک خرده تفرعانه قدر هر شیئی نظام و قاعده به ربط ایتمی نه ممکن ونه مطلوبدر . الویرکه ،
بر شریعتک زنده و پادار اوله بیلمسی ایچون قواعد اصلیه سی هر درلو احوال و تغیراته کوره
احکام استنباطنه و تأسیسات تشکیله مساعد اساسات متینه و جیدینی محتوی اولسون .
بونک حیات و صلابتی محافظه ایتمک ایسه بو شریعتک متمسک و تابعینه عائد و راجعدر .
توکلی می « العلماء و رثة الانبیاء » بیورلمشدر . بر میراث یدینک موقعنه دوشامک و بونلرک
معروض اولدقلری لوم و عتابه مستحق اولماق ایجاب ایتمی ؟

دنیا ده برشی تصور ایدم یورزکه محض نفع و یا محض ضرر اولسون . هنر اک آز
ضررلی اولانی ترجیح ایتمک و برطاق قیود و شروط ایله بو ضررلری ممکن مرتبه ازاله
ایتمکدر .

بوکون صنایع جسیمه و بیوک سرمایه لر دنیانک نظام اجتماعی سی هر ج مرجه سور و یک
استعدادینی کوستریور . بو بویه اولمقله برابر رفاه بشرک تأمیننه فائده لری طوقوعدینی ده

ادعا ایدیله ماز . بزبونقطه لره التفات ایتدیکمز ایچون بونلره قارشى مغلوب اولوروز . محو اولماق ایچون مجادله ایتک لازم . شو حالده تجهیزاتمزى فصل وجوده کتورملى ؟ غریبهک تأسیساتى عیناً آیرایسهک بهعادت بشریهی ضامن اولدیغنه قناعت ایتدیکمز اساسات تشریعه مزله تخالف ایدن جهتلر موجود اولدینی ایچون هیئت مجموعه تشریعه مزده بر اهنکسزک واربتاطسزلق تولیداید . چکی طبیعى اولقله بیه اجتماعینک سلامتیه منافی اوله جنی بدیهی . مثلاً بانقه لره ، انونیم شرکت لره ، کتریتک ضررینه اوله رق طفیلی براقلیتک منافعه خادم اولدیغنی کوردیکمز ایچون بانقه و انونیم شرکت لری تشکیل ایتیه لم دیوب کچه بیلیرمى بز ؟ او حالده بک بیوک سرمایه لره احتیاج کوستن امور معظمه یی فصل باشا راجعز . بونک ایچون بزه بر بول کونترک دبه محق بر سوال قارشوسنده قالمایمى بز ؟

شریعت اسلامیه بک ساکت اولدینی بو کی خصوصیاتدن بشقه برده ناطق اولدینی جهتلر وار که بونک معنائینک محیط وشمولى حقننده تنویرانده بولونمق لازم دکلئ ؟ مثلاً عشر شرعى وار . بیک درلو اسباب دولاییدیه بونک اصول معروفه سی وجهله النسی دائمی مشکلات اولدینی کی عینی زمانده هم مکفی و همده بیت المالى متضرر ایدور . شمعدى بو عشر شرعیدن مقصد شارع همر . کلفک بیت الماله بر حصه تمنع افراز ایتسی وجوبی و فقط بو حصه نک ده حاصلاتک یوزده اوتی تجاوز ایتماسیله تقیدمدر . یوقسه اصول تجاریه تبعاً همده حال مقدار مذکورک عیناً جیاتیدر ؟ بونی حاصلاتک عشرینى تجاوز ایتیه جک و بو کاقابل ایدم جک بر شکله اراضینک مقداری اوزرینه طرح و توزیع ایدم بیلیرمى بز ؟ اکر بونی یا به بیلیرایسهک نیچون یا به بیلوروز . بو حصه نک عشر مقداری تجاوز ایتماسی نه دن لازم . عیناً جباتی اقتضاسنده بر سبب وار ایسه بونک فوائدی نه در ؟ بونلری علمى بر صورتله تدقیق ایتک و حیات تطبیقیه نک تنظیمیه مکلف اولانلره بر مالزمه تشریعه احضار یله ارانه طریق ایتک اقتضا ایتزمى ؟ والحاصل حجممزرک عدم مساعدیه سی حسیله افاد اتمزى تکائف ایتدیرمکه مجبور اولدیغمز شومسئله لر حقننده هم ساکن وساکت قالمق همده عین زمانده غریجیلری شریعت اسلامیه یه مغایر مقتبساتده بولمقله اتهام ایتک مخصوصننده ده شرحیلری حقسز بولوروز .